

ARCHEOLOGIE

ADVIESDOCUMENT
Proefsleuvenonderzoek
Mariëndaal te Velp
in de gemeente Land van Cuijk

ADVIESDOCUMENT Proefsleuvenonderzoek

Mariëndaal te Velp in de gemeente Land van Cuijk

Opdrachtgever	CRA Velp b.v. Elzentlaan 29 5611 LH Eindhoven
Rapportnummer	24903.001
Versienummer	1
Status	Definitief
Datum	10-04-2024
Opsteller ¹	De heer Dr. P.M.M.A. Bringmans (Senior KNA-Archeoloog)
Kwaliteitscontrole	De heer M.J.V. Plitscher, MA (KNA-Archeoloog)

¹ Vrijgave.

In onze rapportages wordt niet gewerkt met handtekeningen en/of parafen. Conform protocol en eisen uit het kwaliteitssysteem wordt het rapport aantoonbaar vrijgegeven.

KWALITEITSZORG

Econsultancy is onder meer gecertificeerd voor protocollen 4001, 4002, 4003 en 4004 van de BRL SIKB 4000. Verder is Econsultancy lid van de Nederlandse Vereniging van Archeologische Opgravingsbedrijven (NVAO). De leden van de NVAO bieden kwalitatief hoogstaand archeologisch onderzoek. Het lidmaatschap is een waarborg voor kwaliteit en betrouwbaarheid. Ook is Econsultancy aangesloten bij de Vereniging van Ondernemers in Archeologie (VOiA). De VOiA behartigt de belangen van meer dan 100 bedrijven in alle takken van de archeologie.

CERTIFICERING

Econsultancy werkt volgens een dynamisch kwaliteits- en milieusysteem, zoals beschreven in het kwaliteits- en milieuhand-boek. Ons kwaliteits- en milieusysteem is gecertificeerd volgens de eisen in de NEN-EN-ISO 9001 en NEN-EN-ISO 14001. Daarnaast staat veilig werken bij Econsultancy voorop en zijn we gecertificeerd voor VCA*.

BETROUWBAARHEID

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd, conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving. Een booronderzoek wordt in het algemeen uitgevoerd door het steekproefsgewijs onderzoeken van de bodem, waardoor het, op basis van de resultaten van een booronderzoek, onmogelijk is garanties af te geven ten aanzien van de aan- of afwezigheid van archeologische waarden. In dit kader dient ook opgemerkt te worden dat geraadpleegde bronnen niet altijd zonder fouten en volledig zijn. Daar Econsultancy voor het verkrijgen van historische informatie afhankelijk is van deze bronnen, kan Econsultancy niet instaan voor de juistheid en volledigheid van deze informatie.

Al onze rapportages worden opgesteld conform de 'Handreiking omgaan met AVG in bodemonderzoeken' opgesteld door de VKB (29 juni 2022). Hiermee voldoet de rapportage aan de eisen die de wet, NEN en KNA protocollen ons stellen en wordt tevens voldaan aan de AVG. Hierbij wordt opgemerkt dat wetgeving, waaronder wettelijke eisen uit de Erfgoedwet, prevaleert boven de AVG.

In het kader van de AVG dient, voorafgaand aan publicatie of bij uitlevering aan derden, bijlagen met kadastrale uittreksels en namen van opdrachtgevers, door de publicerende instantie, verwijderd dan wel zwart gelakt te worden.

RECHTEN

© Econsultancy bv

Foto's en tekeningen: Econsultancy bv, tenzij anders vermeld.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de rechthebbende. Econsultancy aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

ISSN: 2210-8777 (Analoog rapport)

ISSN: 2210-8785 (Digitaal rapport E-depot)

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	TOELICHTING VLAKAANLEG.....	3
3	VLAKFOTO'S MARIËNDAAL TE VELP	5
3.1	Proefsleuf 1: deels intacte bodem – geen sporen.....	5
3.2	Proefsleuf 2: verstoorde bodem tot in de C-horizont met een machinale vergraving uit het begin van de jaren '90 van de vorige eeuw aan de zuidkant.....	10
3.3	Proefsleuf 3: verstoorde bodem tot in de C-horizont – geen sporen	15
3.4	Proefsleuf 4: verstoorde bodem tot in de C-horizont – geen sporen	20
3.5	Proefsleuf 5: verstoorde bodem tot in de C-horizont met een kleine, machinale vergraving in het westen van de proefsleuf.....	25
3.6	Proefsleuf 6 : verstoorde bodem tot in de C-horizont met een machinale vergraving uit het begin van de jaren '80 van de vorige eeuw aan de zuidkant met kabels en leidingen (vb. gasleidingen, PVC-buizen , etc.)	32
3.7	Proefsleuf 7: verstoorde bodem tot in de C-horizont met machinale vergravingen uit het begin van de jaren '80 van de vorige eeuw met kabels en leidingen (vb. elektriciteit, data-kabels, PVC-buizen , etc.)	37
3.8	Proefsleuf 8: verstoorde bodem tot in de C-horizont met machinale vergravingen uit het begin van de jaren '80 van de vorige eeuw	42
3.9	Proefsleuf 9: verstoorde bodem tot in de C-horizont met machinale vergravingen uit het begin van de jaren '80 van de vorige eeuw met kabels en leidingen (vb. loze waterleiding, PVC-buizen , etc.).....	47
3.10	Proefsleuf 10: verstoorde bodem tot in de C-horizont met machinale vergravingen uit het begin van de jaren '80 van de vorige eeuw met kabels en leidingen (vb. waterleiding, gasleiding, PVC-buizen , etc.)	52
3.11	Proefsleuf 11: verstoorde bodem tot in de C-horizont met machinale vergravingen uit het begin van de jaren '80 van de vorige eeuw met kabels en leidingen (vb. waterleiding, gasleiding, PVC-buizen , etc.)	57
3.12	Proefsleuf 12: verstoorde bodem tot in de C-horizont: 'sporen' van een tandenbak van een moderne machine (waarschijnlijk sloopsproen)	63
3.13	Proefsleuf 13: verstoorde bodem tot in de C-horizont: 'sporen' van een tandenbak van een moderne machine (waarschijnlijk sloopsproen)	68
3.14	Proefsleuf 14: verstoorde bodem tot in de C-horizont: kabels en leidingen en 'sporen' van een tandenbak van een moderne machine	72
3.15	Proefsleuf 15: : verstoorde bodem tot in de C-horizont	78
3.16	Proefsleuf 16: verstoorde bodem tot in de C-horizont met een machinale vergraving uit het begin van de jaren '80 van de vorige eeuw aan de zuidkant.....	83
3.17	Proefsleuf 17: verstoorde bodem tot in de C-horizont met machinale vergravingen uit het begin van de jaren '80 met kabels en leidingen (vb. waterleiding, PVC-buizen , etc.)	87
3.18	Proefsleuf 18: verstoorde bodem tot in de C-horizont met machinale vergravingen uit het begin van de jaren '80 van de vorige eeuw met kabels en leidingen (vb. waterleiding, actieve hogedruk gasleiding, PVC-buizen , etc.)	93

ADMINISTRATIEVE GEGEVENS PLANGEBIED

Projectcode	24903.001	
Opdrachtgever	CRA Velp b.v.	
Toponiem	Mariëndaal	
Plaats	Velp	
Gemeente	Land van Cuijk	
Provincie	Noord-Brabant	
Omvang plangebied	Circa 3,5 ha	
Coördinaten (X/Y)	177238/417688 177497/417630 177574/417727 177279/417817	
Kaartblad	45F (1:25.000)	
Deskundigen namens de Bevoegde Overheid	Gemeente Land van Cuijk Louis Jansenplein 1 5431 BV Cuijk Dhr. Johan van Kampen T: 06-38333070 E: Johan.vanKampen@landvancuijk.nl	Gemeente Land van Cuijk Louis Jansenplein 1 5431 BV Cuijk Mevr. Wendy van Rooij T: 0485-85 46 77 E: Wendy.vanRooij@landvancuijk.nl
Uitvoeringsperiode	18-25 Maart 2024	
Uitvoerders	Dhr. P. Bringmans, Econsultancy Dhr. M. Plitscher, Econsultancy	
Onderzoeksmelding Archis3	5512758100	
Archeoregio NOaA	Utrechts-Gelders rivierengebied	
Beheer en plaats documentatie	Econsultancy en op termijn het provinciaal depot	

1 INLEIDING

Econsultancy (*Part of Sweco*) heeft van maandag 18 maart 2024 tot en met maandag 25 maart 2024 in opdracht van CRA Velp b.v. een archeologisch proefsleuvenonderzoek uitgevoerd in het plangebied Mariëndaal te Velp in de gemeente Land van Cuijk (zie figuur 1.1).

Mariëndaal te Velp
Luchtfoto van het plangebied

Legenda

Plangebied

Een gedeelte van de zorginstelling op het voormalig Binckhof-terrein van Dichterbij (nu terrein Mariëndaal geheten) is gesloopt en verplaatst. Hierdoor is een zeer groot terrein vrij gekomen dat door diverse partijen wordt herontwikkeld. Op dit terrein zijn eerder al een gemeenschapsaccommodatie ('t Trefpunt) en een Brede School ontwikkeld. Binnen het plan is nog ruimte voor de ontwikkeling van woningen. Het parkachtige terrein in het middengebied en het achterliggende bos met deels hoge natuurwaarden blijft hierbij duurzaam behouden.

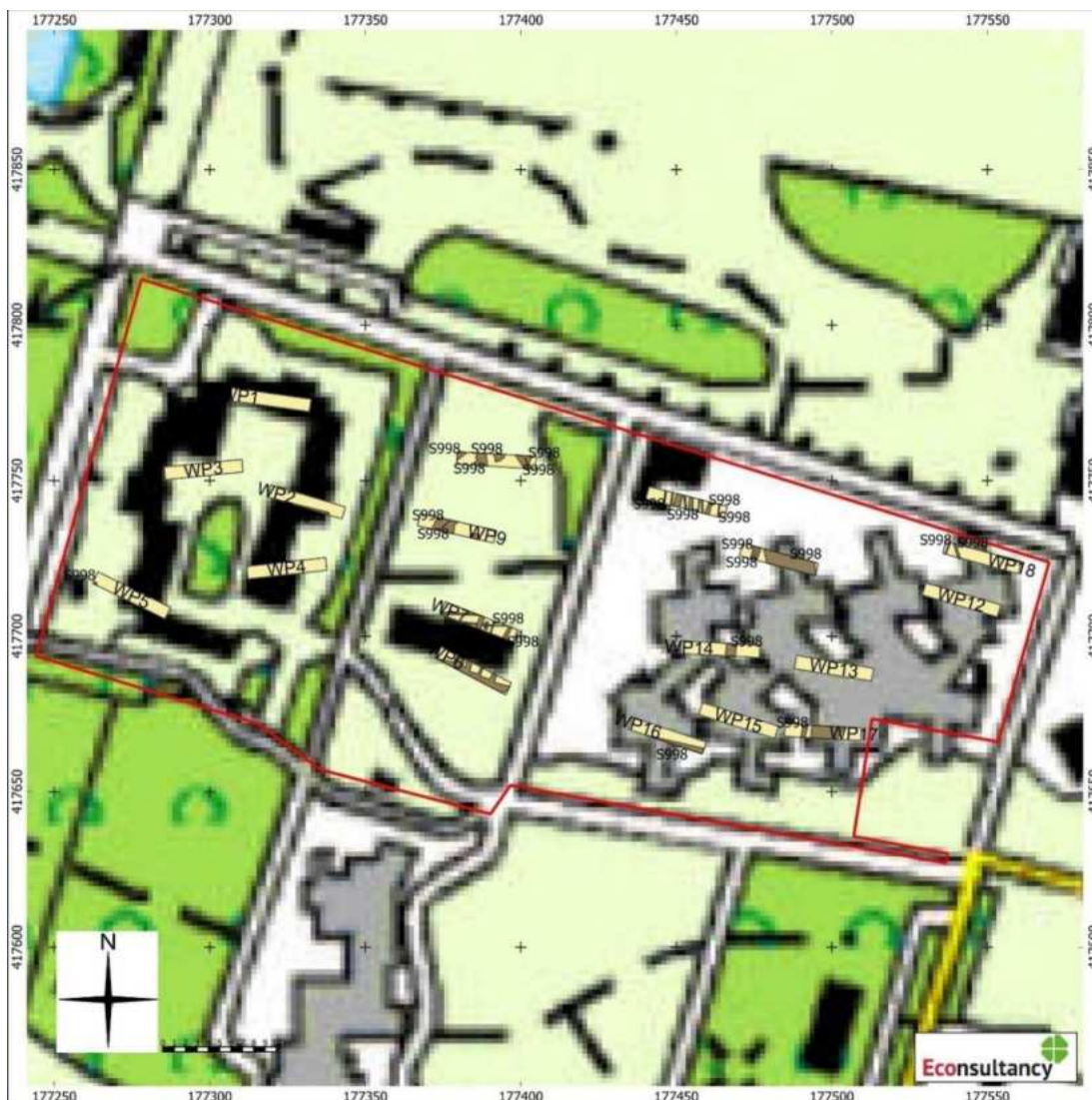
Het archeologisch onderzoek is noodzakelijk om te bepalen of er archeologische waarden aanwezig zijn in de ondergrond van het plangebied, die door de voorgenomen (toekomstige) bodemingrepen kunnen worden aangetast. Daarom is het binnen het kader van het beleid van de gemeente Land van Cuijk en de Erfgoedwet (1 juli 2016) verplicht om voorafgaand archeologisch onderzoek uit te voeren.

2 TOELICHTING VLAKAANLEG

Bij de vlakaanleg in het plangebied Mariëndaal te Velp werd het volgende geconstateerd:

1. De bomen en het struikgewas waren niet voorafgaandelijk de archeologische graafwerkzaamheden uit het plangebied verwijderd. Met andere woorden, het terrein was niet (geheel) bouwrijp opgeleverd toen het archeologisch werk werd uitgevoerd.
2. Het plangebied was eerder al volledig volgebouwd in de jaren '80 en '90 van de vorige eeuw. Deze bebouwing is omstreeks 2010 alweer volledig gesloopt geworden.
3. Vanwege de voormalige sloop- en graafwerkzaamheden op het terrein werden we tijdens de aanleg geconfronteerd met een groot aantal kabels en leidingen en sleuven van kabels en leidingen die verband hielden met de gesloopte bebouwing, maar die ook deels loos waren en kabels en leidingen die nog steeds deels actief waren.
4. Omwille van de grootschalige egaliseringswerkzaamheden op het terrein moesten de proefsleuven diep worden aangelegd. Het archeologisch vlak is gelegen tussen circa 1,2 m en 1,6 m beneden maaiveld. De profielkolommen zijn zelfs aangelegd tot een diepte tussen circa 1,5 m en 2 m beneden maaiveld.
5. Het grondwater stond erg hoog waardoor de proefsleuven meteen begonnen vol te lopen.
6. Het grondwater deed de profielen die vaak uit een aanzienlijke hoeveelheid bouwzand bestonden (dikte bouwzand van circa 50 tot 75 cm) meteen instorten. De compactie van zowel de boven- als ondergrond op het terrein is uiterst slecht. De zijwanden klaptten uiterst gemakkelijk ineen.
7. De uiterst zwakke compactie van de ondergrond bemoeilijkte de documentatie van de vlakken, bodemprofielen en recente verstoringen aanzienlijk, wat zonder uiterste voorzichtigheid tot gevaarlijke situaties zou hebben geleid.
8. Uit de correlatie tussen de aanwezige, moderne bebouwing in het plangebied (situatie vanaf 1998) en de aangetroffen recente antropogene verstoringen en een boomplantgat – geen archeologische sporen – tijdens het proefsleuvenonderzoek (2024) blijkt (zie figuur 2.1):
 - Dat in de westelijke zone de gebouwde paviljoens (jaren '90 van de vorige eeuw) geen herkenbare sporen in de bodem hebben achtergelaten, waarschijnlijk omdat deze paviljoens niet diep gefundeerd waren.
 - Dat in de noordelijke, centrale zone van het plangebied wat diffuse sporen aanwezig zijn die niet meteen aan bebouwing gekoppeld kunnen worden, maar die eerder machinale vergravingen betreffen die waarschijnlijk verband houden met de egalisatie van het terrein.

- Dat in de zuidelijke centrale zone rondom een gebouw (gebouwd eind jaren '90 van de vorige eeuw) aldaar een grote hoeveelheid kabels en leidingen aanwezig zijn.
- Dat in de westelijk zone van het plangebied met bebouwing uit de jaren '80 van de vorige eeuw de paviljoens aldaar weinig impact op de bodem hadden, met uitzondering van een gebouw aan de noordkant waar er zich weer net heel veel kabels en leidingen bevinden.

Mariëndaal te Velp

Correlatie moderne bebouwing in het plangebied (vanaf 1998) en de aangetroffen recente antropogene verstoringen en een boomplantgat (2024)

Legenda

Plangebied

3 VLAKFOTO'S MARIËNDAAL TE VELP

3.1 Proefsleuf 1: deels intacte bodem – geen sporen

3.2 Proefsleuf 2: verstoorde bodem tot in de C-horizont met een machinale vergraving uit het begin van de jaren '90 van de vorige eeuw aan de zuidkant

3.3 Proefsleuf 3: verstoorde bodem tot in de C-horizont – geen sporen

3.4 Proefsleuf 4: verstoorde bodem tot in de C-horizont – geen sporen

3.5 Proefsleuf 5: verstoorde bodem tot in de C-horizont met een kleine, machinale vergraving in het westen van de proefsleuf

3.7 Proefsleuf 7: verstoorde bodem tot in de C-horizont met machinale vergravingen uit het begin van de jaren '80 van de vorige eeuw met kabels en leidingen (vb. elektriciteit, data-kabels, PVC-buizen , etc.)

3.8 Proefsleuf 8: verstoorde bodem tot in de C-horizont met machinale vergravingen uit het begin van de jaren '80 van de vorige eeuw

3.9 Proefsleuf 9: verstoorde bodem tot in de C-horizont met machinale vergravingen uit het begin van de jaren '80 van de vorige eeuw met kabels en leidingen (vb. loze waterleiding, PVC-buizen , etc.)

3.10 Proefsleuf 10: verstoorde bodem tot in de C-horizont met machinale vergravingen uit het begin van de jaren '80 van de vorige eeuw met kabels en leidingen (vb. waterleiding, gasleiding, PVC-buizen , etc.)

3.11 Proefsleuf 11: verstoorde bodem tot in de C-horizont met machinale vergravingen uit het begin van de jaren '80 van de vorige eeuw met kabels en leidingen (vb. waterleiding, gasleiding, PVC-buizen , etc.)

3.12 Proefsleuf 12: verstoorde bodem tot in de C-horizont: 'sporen' van een tandenbak van een moderne machine (waarschijnlijk sloopsporen)

3.13 Proefsleuf 13: verstoorde bodem tot in de C-horizont: 'sporen' van een tandenbak van een moderne machine (waarschijnlijk sloopsporen)

3.14 Proefsleuf 14: verstoorde bodem tot in de C-horizont: kabels en leidingen en 'sporen' van een tandenbak van een moderne machine

3.15 Proefsleuf 15: : verstoorde bodem tot in de C-horizont

3.16 Proefsleuf 16: verstoorde bodem tot in de C-horizont met een machinale vergraving uit het begin van de jaren '80 van de vorige eeuw aan de zuidkant

3.17 Proefsleuf 17: verstoorde bodem tot in de C-horizont met machinale vergravingen uit het begin van de jaren '80 met kabels en leidingen (vb. waterleiding, PVC-buizen , etc.)

3.18 Proefsleuf 18: verstoorde bodem tot in de C-horizont met machinale vergravingen uit het begin van de jaren '80 van de vorige eeuw met kabels en leidingen (vb. waterleiding, actieve hogedruk gasleiding, PVC-buizen , etc.)

